ใบงานที่ ๐๓ การใช้พจนานุกรม

กลุ่ม..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กิจกรรมที่ ๑ เรียงลำดับคำที่กำหนดตามพจนานุกรมและหาความหมาย

ยา	แก้ว	วัว	ถั่ว	มือ
หนู	เสื้อ	โบ	ก๋วยเตี๋ยว	กบ

ความหมาย ๑..... .....

ความหมาย ๒..... .....

ความหมาย ๓..... .....

ความหมาย ๔..... .....

ความหมาย ๕..... .....

ความหมาย ๖..... .....

ความหมาย ๗..... .....

ความหมาย ๘..... .....

ความหมาย ๙..... .....

ความหมาย ๑๐..... .....

กิจกรรมที่ ๒ เลือกคำในกิจกรรมที่ ๑ มาแต่งประโยคให้ถูกต้องตามความหมาย ๕ คำ

ที่	คำ	ประโยค
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		

ใบงานที่ ๐๔ คำเป็น คำตาย

คำชี้แจง เขียนคำเป็นและคำตายจากวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนสุดสาครเข้าเมืองการะเวก อย่างละ ๑๐ คำ

คำเป็น

.....

.....

.....

.....

คำตาย

.....

.....

.....

.....

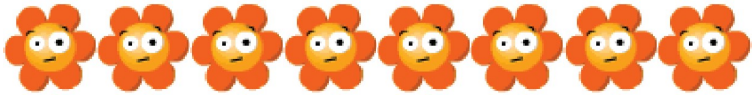

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

★★★★	ท ๒/ผ.๒-๐๕

ใบงานที่ ๐๕ ตัวการันต์

ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ เขียนคำอ่านต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำเขียน	คำอ่าน
๑.แก่นจันทน์	
๒.ชลาสินธุ์	
๓.อุตส่าห์	
๔.เล่ห์กล	
๕.วายชนม์	

ตอนที่ ๒ เขียนคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำอ่าน	คำเขียน
๑.ยัก	
๒.อา – จาน	
๓.กะ – สัด	
๔.บิ – ตุ - รง	
๕.สาย – สิน	

ใบความรู้สำหรับนักเรียน
การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง

คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองเป็นการนำคำคล้องจองมาร้อยเรียงตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์รูปแบบต่างๆ ซึ่งกำหนดจำนวนคำ วรรคและสัมผัสที่แตกต่างกัน ร้อยกรองมีหลายประเภท ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย พบในวรรณคดีและวรรณกรรม เช่น กาพย์พระไชยสุริยา กลอนเสภา เรื่องขุนช้างขุนแผน โคลงโลกนิติ สามัคคีเภทคำฉันท์ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก

การอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ต้องเข้าใจลักษณะของร้อยกรองแต่ละรูปแบบนั้น แบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้อง ไพเราะ และมีลีลาอารมณ์ตามเรื่องที่อ่าน ทั้งการอ่านแบบธรรมดา และการอ่านแบบทำนองเสนาะ

วิธีการอ่านทำนองเสนาะจากคำประพันธ์

กลอนสุภาพ นิยมอ่านเสียงสูง ๒ วรรค และเสียงต่ำ ๒ วรรค การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่านมี ดังนี้

กลอนหก	วรรคละ ๖ คำ	อ่าน	๒/๒/๒	OO/OO/OO
กลอนแปด	วรรคละ ๗ คำ	อ่าน	๒/๒/๓	OO/OO/OOO
กลอนแปด	วรรคละ ๘ คำ	อ่าน	๓/๒/๓	OOO/OO/OOO
กลอนแปด	วรรคละ ๙ คำ	อ่าน	๓/๓/๓	OOO/OOO/OOO

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖กระทรวงศึกษาธิการ

ใบความรู้สำหรับนักเรียน
ประเภทของกลอน

ประเภทของกลอน

กลอนมีชื่อเรียกหลายชนิด มีชื่อเรียกต่างๆ กันถ้าเรียกชื่อตามจำนวนคำในวรรคก็มี เช่น กลอน ๔ กลอน ๖ กลอน ๘ ถ้าเรียกชื่อตามที่ใช้ขับร้องก็มี เช่น กลอนบทละคร กลอนสักวา กลอนเสภา กลอนดอกสร้อย ฯลฯ

กลอนสุภาพนั้นเรียกกันทั่วไปว่า กลอนตลาด บางตำราว่ากลอนสุภาพคือเฉพาะกลอน ๘

ตัวอย่างกลอน ๖

ลิ่ว ลิ่ว ลอยล่องท่องฟ้า นภาเปิดทางกว้างใส
ผ่านเมฆปุยขาวเป็นใย ชื่นใจลมผ่านผิวกาย
มองไปเห็นทุ่งนากว้าง เวิ้งว้างกระไรใจหาย
ขวามือมีแสงพรรณราย คล้ายคล้ายร่างงามทรามวัย

ตัวอย่างกลอน ๘

เห็นดอกไม้ในสวนล้วนงามยิ่ง ราวกับสิ่งประดิษฐ์คิดเสกสรร
สีสวยสดแซมสลับจับกลุ่มกัน เป็นช่อชั้นห้อยระย้าช่างน่ามอง
ยื่นมือไปอยากจับก็กลัวแตก กลีบเจ้าหักก้านแยกคงหม่นหมอง
ขอแต่นิดตั้งใจหมายประคอง กลีบกลับนุ่มราวต้องดอกไม้จริง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ.

ใบงานที่ ๐๖ การอ่านบทร้อยกรอง

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ เรื่อง “พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก”

พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

บัดเดี๋ยวดังหงั่งเหง่งวังเวงแว่ว
เห็นโยคีขี่รุ้งพุ่งออกมา
แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้แต่กายตน
แม้นใครรักรักมั่งชังชังตอบ
รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา
จงคิดตามไปเอาไม้เท้าเถิด
พอเสร็จคำสำแดงแจ้งคดี
สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะแง้หา
ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
บิดามารดารักมักเป็นผล
เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
จะประเสริฐสมรักเป็นศักดิ์ศรี
รูปโยคีหายวับไปกับตา

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย บทอาขยานภาษาไทยช่วงชั้นที่ ๑ – ๔ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ กระทรวงศึกษาธิการ.